

ARNHEMSE SCOURAAN.

ZONDAG 31 JANUARI.

De prijs d'eer Courant, die gelyk is by maan-
weeke wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag,
Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is
van 12 in de drie maanden 1.50 fl.

De prijs der Advertentien is
regel, 1.00 fl. en voor elken regel 25
centen, behalve 35 centen regel elke
plaatsing.

Onschendbaarheid des konings.

Op het gevaar af van te herhalen wat daarover in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* welken juist en duidelijk gezegd is, mogen wij niet geheel zwijgen van het wonderlijke boekje, dat, dezer dagen, onder bovenstaanden titel, te Ha-ge, bij de Erven BOONMAN, het licht zag. Dat toch de zaak der koninklijke onschendbaarheid in de laatste vijftien maanden sprake kwam, vloede uit de bekende tegen onzen uitgever ingestelde strafvervolging voort. Hoewel het geschrift heet »niet bestemd te zijn, om op de voortbrengselen der drukpers, die in de laatste maanden van de laatste ver-oordeelingen aanleiding gaven tot de laatste berisping en veront-
rechtiging in te roepen, heeft men, echter, geen geduld gehad, om te wacht-
ten, tot dat de Hooge Raad, in de zaak van den heer THIEME uitspraak gedaan had. Geheel toevallig, natuurlijk, heeft men, in de laatste paar korte dagen te voren, in de wandeling gebracht.

Het geschrift, vol lof jegens de minis-
ters, »waarvan het meerendeel, geduren-
de eene reeks van jaren, aan den staat
gewichtige diensten hebben bewezen,
schijnt opgesteld te zijn om hen te ver-
dedigen wegens de lafheid, met welke
zij zich, bij de vervolgingen tegen de
drukkers, achter den koninklijken man-
tel verscholen hebben, zonder er op te
letten, of zij dezen aldus ook door het
slijk sleepten.

De schrijver behandelt twee vragen:
1. Of de zogenaamde koninklijke on-
schendbaarheid, afgeleid uit de verant-
woordelijkheid van 's konings ministers,
niet vatbaar zouden zijn voor eene vrije
beoordeeling, zoo lang niet de ministers
worder geacht, alleen, en niet uitslui-
ting ook van Zijne Majesteit, verantwoor-
delijk te zijn voor elke daad van het ko-
ninklijk gezag.

Het is jammer voor den schrijver, dat
hij reeds de eerste vraag, welke hij ter
beantwoording nam, geheel verkeerd ge-
steld heeft. Deze maakt den grondslag
zijner gansche redenering uit, en is deze
slecht gelegd, zoo is zijn geheel geschrift
doelloos.

Loen de vrees der ministers de on-
schendbaarheid beter onverantwoorde-

lijkheid — des konings tot een twistpunt
maakte en men die hoedanigheid, met
welker aanneming of niet-aanneming de
koninklijke waardigheid staat of valt,
zonderling genoeg, door de oppositie ver-
dedigen, door de ministeriëlen belagen
zag, is, zoo ver ons bewust is, in de tal-
rijke artikelen der dagbladen nimmer be-
weerd, dat »de koninklijke onschendbaar-
heid afgeleid zou zijn uit de verant-
woordelijkheid van 's konings ministers.»
Wij voor ons althans hebben stellig ver-
klaard, dat de eerste niet het gevolg was
der laatste. Daarom hebben wij in een
onzer artikels gezegd, dat, alhoewel voor
de troonrede geen der ministers in regten
aansprakelijk mogt zijn, daarom niet min-
der de koning boven alle verantwoording
was en laster hem dus ook niet treffen kon.
Die onverantwoordelijkheid verbiedt, den
vorst, toe te rekenen, wat zijn bestuur mis-
deed; maar dit is evenzeer het geval,
wanneer de leden van dat bestuur des-
wege niet, als wanneer zij wel voor de
strafwet verantwoordelijk zijn. Het denk-
beeld, waarop de gansche vraag rust,
is valsche, en de beantwoording kan dus
tot niets leiden. Niet om den koning te
dekken zijn de ministers verantwoorde-
lijk, maar voor hunne eigene daad, voor
hunne medewerking tot onwettige hande-
lingen; eene aansprakelijkheid, welke hen
treffen zal, zoolang het ongeoorloofd we-
zen zal, zijne handen tot onwettige daden
te leenen.

Waar toe ministeriële vrees al hare toe-
vlugt neemt te moeten nemen, blijkt hier
zonneklaar. Terwijl de ministers in 1840 (1)
van de onschendbaarheid des konings ver-
klaarden, dat »deze nimmer betwijfeld
wordt, maar in het geheel niet
wordt nu door hen en hunne vrienden
beweerd, dat de koning niet onschend-
baar zou zijn, maar verantwoordelijk is
voor hetgeen op zijnen naam besloten
wordt. Het blijft echter in het duister,
van welken aard die verantwoordelijkheid
zal wezen.

Zal men den koning tot straf voor den
regter kunnen dagen? Zoo de koning,
die in zijne hooge magt en bevoegdheid
vrijelijk besluit, verantwoordelijk is, zoo
kan dat in goeden zin mogelijk zijn, an-
ders betrekken dat een politieke ver-

(1) Handelingen over de hervorming der grondwet, D. I, pag. 227.

antwoordelijkheid, welke hem des noods
voor den strafregter brengt: want het
zou spelen met woorden zijn, wanneer
de schrijver hier enkel verantwoorde-
heid voor zijn eigen geweten of voor eenen
hooger en dan menschelijken regter be-
doelde. Maar waar blijft de Koninklijke
magt en majesteit, wanneer het geval
denkbaar is, dat de koning, tot straf ver-
volgd, door den regter veroordeeld kan
worden? Gevaarlijke vrienden, welke,
met de bedoeling, om het, zoo zij mee-
nen, aangerande koningschap te helpen,
geen beter middel weten dan den koning
onkenbaar te maken door hem de kroon
van het hoofd te rukken; onberadene mi-
nisters, welke den vorst tot slagtoffer ma-
ken zouden voor uwe fouten en verkeerd-
heden.

Het was, om die treurige omstandigheid te
vermijden, het was, ten einde, in het
belang van den staat, den koning tegen
zulke aanvallen te bewaren, — dat bijna
overal de onverantwoordelijkheid des ko-
nings als een noodzakelijk beginsel eener
constitutionele monarchie werd beschouwd.
Neemt men dit niet aan, zoo is elke be-
oordeeling van openbare aangelegenheden
onmogelijk voor allen, welke het koning-
schap zouden pogen te bewaren tegen eenen
valschen val. Zij moeten zich onthou-
den, dewijl hunne beoordeelingen aan
den persoon des konings treffen. Beoor-
deeling onderstelt afkeuring, veroordee-
ling. Elke daad moet dan genoemd wor-
den, bij de hoedanigheid, welke haar
kenmerkt; wat slecht is zal slecht moe-
ten heeten; wat onserlijk is zal onserlijk
zijn: en welke magt is denkbaar, bij eenen
vorst, wiens handelingen als slecht, on-
eerklijk, meinsedig zouden ten toon ge-
steld zijn? Op welk eenen invloed, op
welk eene gehoorzaamheid zouden zijne
bevelen mogen hopen?

Men gevoelt het zelf, en daarom spreekt
men van uitspittingen der drukpers;
daarom wil men alleen een bescheiden
oordeel toelaten. Maar men bedenkt niet,
dat zich voor die meerdere of mindere
bescheidenheid geen vaste maatstaf aan-
biedt, dat, wat den eenen zacht schijnt,
den anderen zeer hard in de ooren zal
klinken. Dit hangt van oogenblikkelijke
opwallingen van elks individuen toe-
stand, van elks geaardheid af. Grenzen
zijn hier niet te stellen en wanneer men
de beoordeeling van regeringshandelingen

vrij laat, behoort die vrijheid volkomen te zijn, niet van de persoonlijke meening van eenige individus af te hangen. Dat men altijd van bescheidenheid spreekt, een gematigd oordeel eischt, is niet het gevolg van de uitspattingen der drukpers — zij, lasteren haar, die dit zeggen — maar van de valsheid van hun eigen beginsel. Zij zoeken daartegen troost en hulp, waar die niet te vinden is.

Geschriften, gelijk deze, zijn voor het constitutionele koningschap gevaarlijker dan de hevigste gispingen van troonredenen of koninklijke boodschappen, want zij verwoesten den grondslag van het koninklijk gezag en geven den koning prijs aan de driften van elken onbevoegden en ontvreden persoon. Wanneer de ministers daarin geen belang stellen, en om zich-zelfen voor het oogenblik te dekken, de waarborgen van het koningschap offeren — zoo zal het eene eer voor de Nederlandsche oppositie en het beste bewijs voor de opregtheid en eerlijkheid harer bedoelingen zijn, dat zij zich luide en eenstemmig heeft laten hooren tegen eene dwaalleer, welke op niets minder dan den val van het koningschap uitloopt.

Nederlandsche berichten.

ITALIE.
Van de Italiaansche grenzen, 25 jan. In de stad Ferrara hebben eenige ongerégeldheden plaats gehad, daar de paps aan het verzoek dezer stad, tot goedkeuring van het aldaar uit eigen beweging opgerigte burgercorps, weigerend, geantwoord had. Te Ancona is eene gedrukte proclamatie tegen den paps verspreid geworden, waarin de partij, welke den afschaffing van kerkelijke regtgelovigheid aanneemt, de afschaffing aanbeeft, alsof de goddelijke gevaar ware.

PRUISSEN.
Berlijn, 24 jan. Men is hier tot de overtuiging gekomen, dat zeer spoedig de voorraad van graan dermate uitgeput zijn zal, dat de tegenwoordige reeds zeer hoge prijzen nog verhoogd zullen worden. Deze overtuiging heeft tot ernstige overwegingen in de vergadering der stedelijke afgevaardigden en van den magistraat geleid, welke ten gevolge hebben gehad, dat er eene deputatie uit deze beide collegien naar den minister van binnenlandsche zaken is afgezonden. Hij is niet enkel, om door zoonpraak en het aandringen van maatregelen tot verbod van uitvoer maar ook door meerdere handelsvrijheid en vermakelijking des handelsverkeers de duurte der levensmiddelen en den algemeenen nood te genees te kunnen. Naar wij vernemen is de gezegde deputatie gisteren bij den minister ten gehore geweest, en schier gelijktijdig, of althans kort daarop, verscheen de bekendmaking der concessie van vrijen en kosteloozen uitvoer van alle soorten van graan, bestemd om gemalen en tot voedsel bereid te worden. Of deze maatregel voldoende zal geacht worden, moet men afwachten. Eene schorsing der belasting op het gemaal zal men, uit hoofde van het daaruit te lijden nadeel in de opbrengsten, wel zoodveel mogelijk trachten te ontwijken.

Königsbergen, 24 jan. De duurte der levensmiddelen, en daaruit voortvloeiende algemeene nood in onze provincie neemt met iedereen dag toe, en alle middelen, welke zoowel de overheid als de bijzondere ingezetenen aanwendt, om de klamende armoede te genees te kunnen, blijken onvoldoende en vruchtloos. Aller blikken vestigen zich op de regering en de „genade“ („Gnade“) en den weldadigheidszin des konings, van wien alleen men afdoende uitkomst verwacht. De maatregelen der hoorden onzer politie, welke, door bekendmakingen in de dagbladen, het denkbeeld willen doen ingang vinden, dat de bodetrij enkel en alleen zou vestigpruden uit afkeer van werk, blijken nog geen halve maatregelen, en dergelijke voorbeelden bewijzen, dat

de nood in de hutten der schamelen inderdaad ontzaggelijk is, dat de ware armoede zich nog in kille stallen en niet-verwarmde blokken verbergt.

— Sedert eenige dagen loopt hier het gerocht, dat de dispenzen voortaan van alle staatsbedieningen zullen afgesloten worden.

WURTEMBERG.

Stuttgart, 22 jan. De jongste ministeriële beschikkingen, in zake der censuur kwettie, zijn weinig geschikt, om de vrees te verbannen, welke, sedert de naauwe verhouding van ons vorstelijk huis met de bewuste Tweedsche mogendheid hier en daar gekeurd en geuit werd. Zelfs de meest verklaarde aanhangers van het eerste zijn niet bij magte ze in overeenstemming te brengen met de schier tot een spreekwoord geworden hooghartigheid van koning Wilhelm, en daarom heeft een, in de zitting der Kamer van heden voorgelezen, rescript des geheimen raads, inhoudende, dat men aan de door de standen op den landdag van 1844 aangestelde weigering der censuur-kosten geen gevolg kon geven, althans geen pijnlijksten indruk gemaakt. Hetgeen men veld van genadige („ungnädig“) behoeften troost nu weder eenigermate de moed, met welken onderscheidene gemeenten, geheel in den zin van het Stuttgarter adres, voort petitioneren. Zoo hebben thans weder de burgercollegien te Wütemberg een verzoekschrift ten einde openbaarheid der beraadslagingen in den gemeenteraad, waarborgen voor de vrijheid van drukpers, althans opzigtens de binnenlandsche aangelegenheden, het opheffen der levenslange aanstelling der leden van den gemeenteraad, en te bekomen, aan de Kamer opgezonden. Men vrees met grond dat de oppositie (en tot deze behoort, in de „censuurkwettie“ de geheele Tweede Kamer) het der regering zeer lastig zal maken, wanneer de petitiën ter sprake komen. Het ministerie schijnt onwilling, om toe te geven. De Kamer mag niet toegeven, wil zij zich althans niet blootstellen aan het verwijt, van de zijde van geheel Duitschland, van niet-mannelijke inschikkelijkheid. Wat zou onder deze omstandigheden, anders overblijven, dan het Keur-Hessisch noodmiddel, — ontbinding der Kamers? Onze stedelijke collegien hebben geen gevoegen genomen met betropen protest of akte van vrijvaring van het ministerie, en zullen antwoord en tot een nieuw adres aan de Kamer besluten.

ENGLAND.

London, 27 jan. De lords zijn gisteren avond kortstondig vergaderd geweest, tot het ontvangen der koninklijke goedkeuring op de wetten ter tijdelijke opheffing der regien van inder op de graven, en ter opheffing van de wetten op de scheepvaart, van welke wetten de ontwerpen s'vonds te voren door hen waren goedgekeurd geworden.

Is het Lagerhuis heeft lord Russell gisteren de maatregelen ontwikkeld, welke het godvernement behoeft van Ierland voorstelt. Op dit oogenblik, zeide hij, laat men 500,000 personen, ten einde hen dagloonen te laten verdienen, aan openbare werken arbeiden; dit zal het rijk over de enkele maand Januari ruim 750,000 £ gekost hebben; eene nitrore, te sweedruimvolgehouden te kunnen worden. Men acht het derhafe betar, den bodenstand op zich zelve af voor de pachters te laten werken, en hun voortz eenen onderstand te verschaffen, die gevraagd zal moeten worden uit plaatselijke bestellingen, rasche vijgingen en gouvernementsspitten. Voorts zou het gouvernement aan de grondeigenaren een voorschot doen van 50,000 £, ten einde hen in staat te stellen zaden voor hunne pachters te kopen.

Behalve deze tijdelijke maatregelen, zou men er ook voortdurende wetten te nemen; als meesterecht het openen van eene nieuwe reeks van leeningen voor de lersche grondeigenaren, tot het verbeteren van hunne gronden; ten andere het van wege den staat doen bebouwen van braakliggende gronden, waarvan niemand zich de bebouwing aantrekt; en eindelijk eene uitbreiding van de armenwet, welk onderwerp bijna zonder tegenpraak werd aangenomen.

FRANKRIJK.

Paris, 27 jan. Het ontwerp-adres, in antwoord op de troourede, bij de Kamer der gedeputeerden voorgesteld, is niet meer dan een werkliank. Alleen de rianshede in de Frankrijk is scherper. Zij houdt ingewikkeld het overzigt in, dat Frankrijk zich van de verbindtenissen van het Weener traktaat ontslagen acht.

— Bijzondere brieven uit Londen melden, dat er

steeds grootere oneenigheden tusschen lord Palmerston en zijne ambgenooten ontstaan. Een andere brief wil welen, dat dezelfde minister tegenwoordig, ten gevolge van den loop der zaken in Portugal, bij de koningin slecht gezien is.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 29 jan. Nadat het van woensdag op donderdag 11. bijna den ganschen nacht door zwaar had gestormd, is er in den morgen, omstreeks 9 ure, uit het Zuid-Oosten, een zware hoos over den Buitensingel alhier, tusschen de Willems- en Raampoor- ten, komen opzetten, die, met eene snelle vaart voort drijvende, in minder dan tien minuten tijds, aan onderscheiden langs die streek staande molens zware schade heeft toegebracht.

Breda, 28 jan. Heden zijn aan den Moerdijk tweedertig gekleede Israëlieten gearresteerd, die verdacht werden van eenen diefstal of eene oplichting van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, toebehoorende aan zekere kooplieden te Brussel.

Den Haag, 28 jan. Hier nam men ons niet behand zijn kwanten glorie avond hier ter stede met de laatste diligence van Antwerpen aan, waren aan een voornaam logement afgestapt, en, na nachtverblijf gehouden te hebben, heden morgen vroegdijtig vertrokken, om, volgens toepende geruchten, zich met den buit Engeland te begeven. De justitie is van deze arrestatie reeds verwittigd.

Groningen, 28 jan. In de 11. maandag gehouden vergadering van het Departement Groningen der Nederlandsche Maatschappij ter beoefening van Nijverheid, werd, voor de aanwezige leden, door den onderwijzer T. Hofkamp een kort examen afgeomen aan de leerlingen der Industrieschool. Het groote nut dezer instelling, waar in dezen winter 55 leerlingen kosteloos onderwijs ontvingen in de wis- en natuurkundige begrippen, van onderscheidene ambachten, doet ons deze werkzaamheid van het hier gevestigde departement met een enkel woord vermelden en tevens den wensch, niten, dat de bazen, bij wie de leerlingen in dienst zijn, tot de heilzame bedoelingen van het departement zoodveel mogelijk medewerken. Het is vooral door aan de jeugtelieden s'vonds genoegzaam mijn tijd te laten tot het geregeld bijwonen der lessen.

Leeuwarden, 27 jan. Naar wij vernemen, is dezer dagen door de justitie gearresteerd de vrouw van zekeren brievenbesteller te Kollum, als beschuldigd van het van tijd tot tijd terugkonden en openmaken van brieven, en het zich toeigenen van daarin beslotene geldwaarden. Bij eene gedane huiszoeking vond men een getal van ruim 60, zoo brieven als kruisbanden, geopend en ongeopend, waaronder aan het provincie bestuur, den waterstaat, enz.

Arnhem, 29 jan. De noodt naarvalijke een jaar hier bestaande Liedertafel, Externe, heeft gisteren haar aangekondigde concert gegeven. — Wanneer men den korten tijd van haar bestaan vergelijkt met het geendien avond door haar getoerd is, dan staat men verwonderd over de groote rodderingen, welke dit gezelschap in den zang gemaakt heeft; een gezelschap, dat niet alleen samengesteld is uit jongelieden, maar dat in haar midden meer bejaarden en zelfs mannen telt, die reeds de kroons der gelyke dragen. De buitengewone talrijke menigte, welke de zangvereeniging getuigde, niet alleen van het smaken voor muziek en zang, maar ook van hare gezindheid om in den nood onzer verarmde stadgenooten te helpen voorzien. Men vernemt, dat dit concert, na strijd van eenige onoverkomelijke omstandigheden, van 's Oude Dinsdag afgebragt, eene zeer aanzienlijke som, voorewaar, wanneer men in aanmerking neemt, dat de voorstelling, door het militaire liefhebberij-tooneel met hetzelfde doel gegeven, nage- noeg even zoo veel heeft opgeleverd, en daar bij voegt de sommen, welke ingeschreven zijn om verarmde arbeiders uit te reiken en aan de werkloosen arbeid te verschaffen.

De obligaat-partijen, welke gezongen en gespeeld zijn, hebben ieders verwachting ten hoogste overtroffen en is daarvan blijk gegeven door de onafgebrokenste toejuichingen, die ook de heer Marx, jr. door zijn onverpigt en hoogst aangenaam pianospel, op nieuw heeft ingeogst.

Wij kunnen bij deze gelegenheid vermelden, dat de wereldberoemde virtuoos Thalberg, die zich thans in Zuid-Holland en elders laat hooren, met onze

Arnhem, 30 Jan. Uit het Weekblad van het Regt...

Arnhem, 30 Jan. Uit het Weekblad van het Regt... nemen wij het volgende verslag eener rechtszaak over.

De regtszaak in Nederland wordt vrij algemeen besproken. Wij hopen, met regt. Of echter gevallen, als het onderstaande, waarin men, naar het konvendig gesond verstand, onschuldig schuldig verklaard wordt, maar de letter, maar naar den zin der wet, dien lot zullen verhoogen, mag met grond betwijfeld worden.

In de maand november 1845 vielen geheel onverwacht twee commissies met den veldwachter der gemeente Zaandam (provincie Zeeland) in de woning van den daglooner A. Goossen, onder die gemeente woonachtig en verdacht gehouden van een varken frauduleus geslacht te hebben, hetwelk hij zeer onlangs van een ander had gekocht, maar dat hij verklaarde, niet-gelukkig samen met voorbij varenden vreemden schipper verkocht te hebben.

Wie was hier strafbaar? Had Goossen zich schuldig gemaakt aan feitelijk verzet tegen beambten, werkzaam in de uitvoering der wet? Of hadden deze hun gezag misbruikt? Waren zij nog in functie, of hadden zij hunne vinding verbragt? Nadat de huiszoeking afgelopen was en geen resultaat had opgeleverd? Hadden zij regt en volmagt, om een potje met vet in beslag te nemen, daar zij gevonden waren om den beslag te doen?

Intusschen het arrest van het provinciaal gezag te Zeeland, den 13 maart 1846 tegen A. Goossen, na eene verdediging ex officio, voorgedragen door een jong advocaat, mr. Smalenburg, deed hij een trouwe wijze uit zijne gerustheid, opschrij-

ken. Wij achten het, noodig het hier in extract mede te deelen:

Het provinciaal bevestigingshof in Zeeland, enz., na overwogen te hebben, dat uit de beëdigde verklaringen van drie getuigen (1) en uit de betekenissen des beklaagden welk en overtuigend is gebleken, dat, toest de commissies P. M. Visser en B. de Fonkert, geassisteerd door den veldwachter van Zaandam, op laat van den burgemeester, aldaar, op den 10den november 1845, zich begaven hebben ten huize van den beschuldigde tot het doen van visitatie naar een vermoedelijk aldaar frauduleus geslacht varken, en alsoo tot uitvoering van werkzaamheden, aan hij de wet opgedragen, de beschuldigde bij die gelegenheid zich tegen hen heeft verzet, door te trachten, eenen reeds in beslag genomen pot met reuzel (2) aan hen te onthouden, voorgevende dezen pot met reuzel te hebben gekocht (3); dat hij daarop van eenen der commissies eenen slag op den arm met eene karabijn heeft ontvangen, ten einde den pot los te laten (4), ten gevolge waarvan de beschuldigde, in drift ontstoken, met eene ijzeren blaaspijp den commissie de Fonkert eenen zoodanig hevigen slag op het linkerwambbeen van het hoofd heeft toegebracht, dat deselve eene verwonding en vrij hevige bloedstorting ten gevolge heeft gehad, en waardoor hij is genoodzaakt geweest, gedurende onderscheidene dagen onder heilkundige behandeling te zijn.

Overwegende enz; Verklaart den beschuldigde aan gewelddadigen en feitelijkten wederstand, geplóegd door één persoon, met wapenen, tegen bedienende beambten en tegen eenen veldwachter, handelende ter uitvoering der wetten en der bevelen van het openbaar gezag en alsoo in de uitoefening hunner bediening (5), door het toebrengen van slagen aan denzelven, waardoor aan eenen der commissies eene verwonding is veroorzaakt, die bloedstorting ten gevolge heeft gehad;

Overweende, dat de meening, waarin de beschuldigde verkeerde, dat de commissies geen regt (6) hadden, om den pot met vet in beslag te nemen, en het toebrengen van eenen slag op zijnen arm door eenen der commissies met zijne karabijn, om den beschuldigde den pot met vet te doen loslaten, als de oorzaak (7) is aan te merken, waardoor hij geneept is geworden, zich daadwerkelijk te verzetten; en hoewel nu deze daadzaken in een niet daars'ellen de prothetie, in den zin der wet (8), evenwel omstandigheden zijn, die grond opleveren, om de gunstige bepalingen van artikel 12, van het besluit van 10 december 1813, no. 10, en van artikel 209 van het Wetboek van Strafvordering op den beschuldigde toe te passen; enmitsdien, gezien artikelen 209, 212, 228, 230 en 231 van het Wetboek van Strafrecht enz;

Condemneert den beschuldigde A. Goossen tot eene correctionele gevangenisstraf voor drie jaren, en in de kosten.

Daar arrest, hoe velen het ook verbaast, heeft toch den verdediger ex officio geene aanleiding gegeven, om er, ten behoeve van zijnen client, van in cassatie te komen. Hij liet den daartoe bij de wet bepaalden termijn ongebruikt voorbijgaan. Deze

- (1) De drie in de zaak betrokken ambtenaren zelve.
(2) In het beslag nemen van eenen pot met reuzel schijnt misbruik van gezag, welke misdadig door deze vanden zelve wordt bewezen, in verband met de accijns-wet, artikel 8 der wet van 14 december 1844.
(3) Het is van de ambtenaren op deze verklaring niet weest...
(4) Zoodat het hof zelf constateert, dat de eigenaar in zijn persoon en eigendom gewelddadig te handgevalden, en dus later slechts geweld met geweld heeft gekend.
(5) Waar geene wet van het gewag of het heft daarvan vraakt, het het uitvoering der wetten, eenen pot met vet in beslag te nemen en weg te voeren.
(6) Hadden zij dan wel het regt daartoe? Daar geene wet het hun gaf, wie konde het hun geven?
(7) Het hof erkent dus, dat de beschuldigde zich zonder het tegen hem geplóegd geweld niet daadwerkelijk zoude verzet hebben.
(8) Dertigste wel provogente van de letter der wet, zagen men hieruit betrekken, maar geene in den zin der wet, gelijk het hof den bevestigingshof moet wel voor de provincie Zeeland eene verklaring van den zin der wet in het licht geven, het narigt voor een inder onder dezelfde resor-

was reeds verstreken, toen berichtgever van het Vennis kennis kreeg, en er schoot toen niets over, dan de goedertierendheid van Z. M. in te roepen. Zelfs dessem voor een ieder open staanden weg, om verzachting van zijn lot te verwerven, had de verdediger den armen veroordeelde niet aangewezen. Referent, woedra hij van alles kennis kreeg, raadde hem natuurlijk dessem laatste stap ten sterkste aan, en met vreugde en hope besloot de veroordeelde de toe. In april 1846 wendde hij zich met het eerbiedig verzoek om gratie tot den koning. Er schenen hier, zoo ergens, termen voor genadige inwilliging aanwezig. Dat de man arm en gering, en zonder eenige krachtige voorspraak bij den troon was, mag toch in deze voor geen beletsel gehouden worden?

De zaak zelve, waarop in het request was heen gewezen, sprak immers luid genoeg. Iedere heep! In november had de requestraant nog geen antwoord zelfs op zijn verzoek ontvangen. Toen trok zich een predikant uit den naasten omtrek, met het behaagenswaardige huisgezin begaan, deszelfs lot aan, en diende een tweede request om gratie bij Z. M. in. En hierop volgde nu al zeer spoedig, onder dagtekening van den 18den december 1846, het bevestigende antwoord van Z. Exc. den minister van justitie, dat in het ingediende verzoek, om gratie niet konde worden geteekend, en alsoo werd volhard bij de afwijzende beschikking van den 9den juli 1846, op het door den veroordeelde zelve gedaan verzoek om beschikking, aan den belaghebberende eerst bij deze gelegenheid en langs dezen weg kenbaar geworden.

Verscheidene menschenvrienden, intusschen, niet afgeschrikt door het vruchteloos afloopen dezer pogingen, hetwelk zij alleen kunnen toeschrijven aan 's konings onbekendheid met den waren toedragt der zaak, hebben er veeler eene aansporing in gevonden, om op nieuw al het mogelijke te beproeven in het belang der ongelukkigen. Mogten hunne voorgenomen bemoeijingen beter doel treffen!

Dezer dagen is door den heer en mr. Bois-sevain de onderstaande circulaire algemeen verspreid; de onmogelijkheid, echter, dat aan alle landgenooten persoonlijk zoodanige oproeping te doen, deed ons gaarne een plaatsje in ons blad voor de zelve inruimen, ten einde er meerdere openbaarheid aan te geven; te meer, daar wij het van onzen pligt achten, deze poging voor eene zaak, welke der Nederlandsche pers en der Nederlandsche vrijheid zoo na ter harte gaat, zoo veel mogelijk te ondersteunen. In veelvuldige bijdragen zouden wij, naast belangstelling voor eenen persoon, die onterdiend lijdt, ook tevens eene manifestatie zien van onze natie tegen den kruisloft, door de regering tegen de pers gevoerd. Op edeler, doetreffender wijze is het onmogelijk dat de openbare meening zich verkiare. Wij hopen minde op groote, dan op vele bijdragen; zoo ieder gelidnaris van het jaar 1845 eene kleinigheid tot dit doel afzondert, is een nuttig burger, wiens eenige misdad in vertrouwen op onze instellingen bestaat, gered, en het schooaste gedenkteeken gesticht van Nederlande ontwaakte publieken-geest. Volgange, verkiare, zich de uitgever dezer courant bereid, om zich met het ontvangen van bijdragen te belasten.

LANDGENOOTEN! Het mag bij velen uwer welligt reeds verwondering hebben verwekt, dat er tot dus ver van mijne zijde geene poging in het is werk gesteld, om uwe belangstelling en hulp in te roepen, ten behoeve van den heer J. A. H. H. H. De kiescheid van Z. M. en vooral de hoop, dat door koninklijke gunst, zijne onverdiende straf kort van duur, en alsoo min nadeelig in hare gevolgen voor hem zijn mogt, hebben tot dus ver al zoodanige pogingen overhanden. Thans echter, nu die hoop al meer en meer ijdel blijkt te zijn, en onderrigt van het schromelijke nadeel, dat de heer J. A. H. H. H., ten gevolge zijner onverdiende straf, lijdt, mag ik niet langer aarzelen uwe ondersteuning voor hem in te roepen. Ondersteuning is hier noodig. Als slagtoffer van zijn vertrouwen op onze instellingen en den wettigen geest onzer wetten — een vertrouwen, waarin hij door ervaren en onpartijdige rechtsgeleerden werd gesteekt — meen ik, dat hij op uwe ondersteuning mag aanspraak maken. Gij kent allen den zonderlingen en noodlottigen samenloop der omstandigheden, waardoor, en de zaak voor welke hij lijdt. Ik zal deswege niets noodig hebben, om u te verzoeken er bij te voegen.

Maar hetgeen hier wel vermelding vereischt, is dit, dat behalve het smartelijks der straf zelve, deze hem een aanzienlijk, zonder hulp, schier onoverkomelijk nadeel berokkent. In de stad zijner inwoning een algemeen gewoont en onbesproken burger, vond hij, en verscheidene huisgezinnen met hem, door zijne nijverheid een eerlijk bestaan. Maar die nijverheid was ook zijn grootste rijkdom. Ploteling wordt hij daar nu gestoord, onverdiend gestoord, in zijn bedrijf; aan vreemde handen moet hij de zorg voor zijnen handel en zijn bestaan overgeven. Hij-zelve, wil hij het harde zijner straf niet ondragelijk maken, door, in eene overpropte gevangenis, met het uitschot der menscheit samen te wonen, moet zich de aanzienlijkste uitgaven getroosten; uitgaven, die hij, zonder ondersteuning, niet kan volhouden, wil hij zijn gezin voor ongeluk behoeden, en, als eerlijk man, bij zijn ontslag, zijne zaken hervatten. Daarbij komt nog, dat hij, ten gevolge van het ongewone, zittende leven, in ziektelijken staat verkeert, en eene ernstige ongesteldheid langen tijd zijnen toestand nog droeviger heeft gemaakt.

Daarom, Landgenooten! wend ik mij tot u om hulp; ik, die de onschuldige oorzaak ben van zijn ongeluk, ik acht mij ook verplicht, zoo veel mogelijk, pogingen aan te wenden, om dat te verzachten. Ik heb gemeend, in overleg met eenige vrienden van den heer VAN HULST, niet beter te kunnen doen, dan u openhartig zijnen toestand bloot te leggen, en regstreeks, zonder zijwegen, uwen bijstand in te roepen. Geeft zelve, en wekt uwe vrienden en bekenden tot hulp op. Ik zal mij belasten met het ontvragen van elke bijdrage, en daarvan in de Arnhemse Courant vermelding en rekenschap doen.

Arnhem, 25 januari 1847

Mr. J. H. C. ROISSEVAIN.

Jagezonden stukken.

Het weeshuis te Harlingen.

Wij roemen u, Liefdadigheid,
Verheven zijn uw trekken:
Elk traantje, dat de ellende schreit,
Moet onze deernis wekken.
Wij voelen met haar leed en smart,
We ontsluiten voor haar hand en hart
En blijven hulp verstrekken.

Liefdadigheid doet mij de pen opratten, om eenige aanmerkingen ter neder te schrijven, het weeshuis te dezer stede betreffende, waarmede thans een armhuis voor vuden van dagen en een ziekenhuis verbonden is. Is er iets te dezer stede, wat noodwendig verandering en verbetering behoeft, — het is het weeshuis. Het is alzoo niet vreemd, dat men zooveel moeite heeft om geschikte mannen tot voogden voor dat huis te verkrijgen. Deze moeilijkheid leidt ook niet zelden tot verkeerde keuzen en handelingen. Men heeft in het afgelopen jaar niet minder dan vier keuzen moeten doen, ten behoeve van eenen voogd voor het wees- en armhuis. De voogd, die in januari des vorigen jaars in functie had moeten treden, heeft zulks in december gedaan. De eerste keuze werd bij regterlijke uitspraak vernietigd en ongeldig verklaard. Daarop is men begonnen jonge menschen te verkiesen, die geheel ongeschikt waren voor dien post en zich alsoo getroost hebben, zich, elk voor eene boete van f50, vrij te koopen. Vreemd en onkiesch mag het genoemd worden zoodanige keuze te doen. Zoodanige jonge menschen zijn, met den besten wil, tot zulke posten geheel ongeschikt. Ook had men zoodanige jonge menschen van de aanzienlijkste standen dezer stad niet behooren te kiezen; ten zij men zulks deed, om van ieder f50 te verkrijgen. Maar in zoodanig geval is dusdanige keuze onkiesch, aangezien die jonge menschen en hunne familiën te veel wêldoen om ze op retributie te stellen. Indien zij en hunne familiën zich aan den nood der behoeftigen onttrokken, wat zou dan derzélver lot zijn en worden? Voogden roemen zelfs luid over derzélver onbekrompene mededeelzaamheid en, evenwel, stelt men ze op retributie. Een weldenkend mensch zal nimmer zoo iets goed-, maar wel hoogelijk afskeuren.

Brave, kundige burgerheden zijn voor zoodanige posten meer geschikt — de ondervinding heeft zulks van alle kanten geleerd. Maar dat men derzélven

moeijelijk tot die posten kan overhalen, is niet vreemd: daar men in dese, even als in vele andere zaken, hoogst verkeerd handelt. Waarom aan zoodanige moeilijke posten geene beneficiën verbonden? bij voorbeeld, vrijdom van stedelijke belastingen; want eene vrije zitplaats in de kerk der hervormden en vrijdom van een- of tweemaal in het jaar van inkwartiering, zijn te luttale voordeelen, om den post aannemelijk te maken. Ook behoorde men, bij het begeven van stedelijke postjes, daartoe bij voorkeur mannen te nemen, die deze moeilijke posten waarnemen of waargenomen hebben. Zoodanige posten geeft men aan jongelingen, die daarop geen aanspraak hebben; of aan mannen, veelal tot die posten ongeschikt, of die door den achteruitgang hunner zaken — waarvan wij de oorzaken niet zullen opsporen noch vermelden — daartoe uit medelijden gekozen worden. Men behoorde, bij elken te begeven post, eene nominatie van 8 of 10 personen te maken, die voor zoodanigen stedelijken post bekwaam en geschikt waren en er alsdan om te laten loten; dit zou welvredigheid verwekken, en zeer gunstig medewerken, om geschikte en brave menschen tot die hoogst moeilijke posten van voogden voor weezen en algemeene armen te verkrijgen.

Ook is het hoogelijk af te keuren, die arme weeskinderen viermaal daags van het eene einde der stad — zelfs bij het guurste weder — naar het andere einde te zenden, om ter school te gaan: waarom geen vasten meester in het wees- en armhuis benoemd, zooals dit in meest alle steden van ons vaderland plaats heeft. Zoodanige meester zou krachtig medewerken, om goede orde en hoffelijke sedelijkenheid te bevorderen. Ook zou hij den ouden van dagen iets uit den bijbel of andere nuttige schriften kunnen voorlezen — en het zou de stad nie's meer kosten, dan het haar nu kost door het zoo middelrijk salarieren van de schoolmeesters-familie, zoo als men gewoon is zulks te dezer stede te noemen. Ook moest men — want alles op te noemen, dat verbetering noodig heeft, is thans ondoenlijk — dat aanbesteden van weezen en armen in den kost bij vader en moeder, voor een karig stuk geld 's weeks, afschaffen, zoo men het nog niet heeft afgeschaft; — en men moest de levensmiddelen zelve aankopen en zorg dragen dat zij goed, loffelijk en deugdelijk waren, en dat dezelve naauwgezet en spaarzaam gebruikt werden en alle misbruik in dezen streng wêren. — Nu is er strijd tusschen eigenbelang en plicht: redenen, dat vader en moeder zoo dikwijls verwisselen tot schade der weezen en armen. Mogt men toch bedenken en hinneren uit het oog verliezen, dat het weezen zijn, die van den grootsten schat, welken kinderen op aarde kunnen bezitten — te weten hunne lieve en voor hen zorgende en beminnende ouders — beroofd zijn. Lof verdient het, te vermelden, dat die kinderen, welke voorheen uit de koloniën kwamen, er frisch en gezond uitzagen en zeer rein en siedelijk waren. Mogt men hierin thans mede niet ten achteren gaan. Wij eindigen, met de heilbede, dat dit schrijven, door liefdadigheid in de pen gegeven, niet te vergeefs zal zijn, maar eene heilzame en gelukkige uitwerking zal mogen hebben.

Harlingen, den 9den januari 1847.

Een vriend van weezen en armen.

Advertentiën

De ONROERENDE GOEDEREN op den 28sten Januari 1847, te Nijkerk, in het openbaar geveild, zijn, bij inzet en verhooging, gebragt, te weten:

Het ERF, de Hooge Dam, op . . . f4000
Het Achterste Beukenbooms kampje, op . . . f800
Het Voorste Beukenbooms kampje, op . . . f900
Het TABAKSLAND met de SCHUUR, op . . . f1700
Een HUIS, enz. aan de Nieuwstraat, op . . . f450
Een DITO, daarnaast, op . . . f550
Een DITO, aan het Oostereind, op . . . f2200
De SCHUURBERG en TUIN daarnaast, op . . . f400
De beide WONINGEN, aan de Veemstraat, op . . . f650
Een HUIS, enz. aan de Holkerstraat, op . . . f850
Twee kampen HOOL- en WELLAND, de Smalle Landen, op . . . f950
Een gedeelte in eene DITO, op . . . f750
Eene kamp HOOL- en WELLAND, de Lage maas, op . . . f1700
Eene DITO, aan de Maas, op . . . f1600
Eene DITO, de Bakkerskamp, op . . . f1625
Eene DITO, de Heidenkamp, op . . . f1025
Eene DITO, de Paardenkamp, op . . . f1550
De afslag en finale verkoop dezer perceelen bepaald op den 4den Februarij 1847, des voormiddags te elf ure, in het Heeren-Logement te Nijkerk, terwijl inmiddels nadere inlichtingen aangaande deze verkrigbaar zijn ten Kantore van den Notaris COLENBRANDER te Nijkerk.

De Notaris Mr. E. G. VAN BENSCHOPPEL, D. S. COLENBRANDER, te Nijkerk, zal, namens zijn lagere, op Woensdag den 2den en 9den Februarij 1847, des voormiddags om 11 uur, te Nijkerk

in het Heeren-Logement, bij inzet, veilen en aan de eerstbijnenden of meestbiedenden finaal verkoopen:

De BOEREN-HOFSTEDEN, MANSGOED genaamd, liggende onder Nijkerk, op Holk, en bestaande in eene BOUWMANSWONING, een BAK- of ZOMERHUIS, eene TABAKSSCHUUR, eene WAGEN-SCHUUR, een HOEIBERG, een VARENSHOK en verder GETIMMER, voorts HOFSTEDEN, TUIN, BOOMGAARD, TABAKS-, BOUW-, HOOL- en WELLANDEN en BOSCHGRONDEN; groot te samen 21 Bunders, 5 Roeden en 72 Eilen; in pacht, — buiten den Boschgrond, die gemiddeld f100 's jaars opbragt, — tot Petri en Paschen 1848, bij HARMEN VAN LAAR, voor f280 's jaars. En

Een perceel GRONDS, achter gemelde Hofstede gelegen, en in erfspacht voor f16 1/2 's jaars bij JAN ROUFOET.

Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar ten kantore van den Notaris COLENBRANDER, alwaar ook de bewijzen van eigendom en de koopvoorwaarden ter lezing liggen.

VERKOOP van VASTGOED.

Door het ministerie van den Koninkrijke Landsregering, Notaris J. KUIJK, te Nijkerk, op Donderdag den 11den Februarij 1847, bij inzet, geveild, en op Donderdag den 25sten Februarij daarna, telkens des avonds om zes uur, in de herberg de Zon aldaar, bij toeslag verkrigt worden:

Evengemelde HERBERG en UITSPANNING, van ouds genaamd HET MISVERSTAND, met TUIN, STALLING, SCHUUR en verder TOEBEHOREN, staande en gelegen even buiten de Bergpoort der Stad Wageningen, ruim een jaar geleden bijna geheel nieuw herbouwd en voor LOGEMENT en UITSPANNING bijzonder geschikt.

En voorts twee stukken BOUW- of TABAKSLAND, onder de Gemeente Wageningen.

Een en ander toebehoorende aan de Echttelieden JOHANNES BURGERS en CATHARINA THIJSSSEN, te Wageningen.

Om nadere informatie verzooge men zich ten Kantore van voornoemden Notaris. — Brieven franco.

Wegens vertrek naar elders,

UIT DE HAND TE KOOP, het alom bekende, zich in eenen goeden staat bevindende, GELDERSCHE KOFFIJHUIS, gelegen in de Steenstraat, te Nijmegen, hebbende een fraai uitzigt over de gehele Rivier de Waal, vroeger bewoond door den Heer GERTTJE, thans door den Eigenaar W. BOUWMAN.

Te bevragen, met franco brieven, bij den Meester Melselaar J. VAN ESSEN, aldaar.

Logement.

Om met den eersten Mei aanstaande, of eerder, te aanvaarden, word IN HUUR en, des verkiezende, TE KOOP aangeboden het aanzienlijke en van ouds gunstig bekend LOGEMENT HET KROMHOUT, gelegen in het Diep Brummen, aan den Straatweg tusschen de Seden Arnhem en Zutphen.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer Notaris VAN ITTERSUM te Brummen, den Heer VAN DORTH tot MELLE, Kanton-Regter te Arnhem. — Brieven franco.

Let Wel!

Het tegen verleden Donderdag aangekondigde GOUDCERT, door de ZANGERS van het KONINKRIJK TOONEEL, heeft toen niet kunnen plaats hebben uit hoofde eener ongesteldheid van eenen huwelijk van Heer KLEIN. Thans zal dit Concert gehouden worden op woensdag, des avonds ten ure, in de Receptie-Zaal van het Station-Gebouw van den Nijmegen-Spoorweg.

De voor te dragen stukken zijn op de uitgegeven Programma's aangewezen. Iederen kan tot dit Concert worden toegelaten, tegen een entree van 50 Centen per Persoon. — Brieven franco.

Wachtprijzen.

Arnhem, 29 januari 1847.

Oude Weet van f 00.00 tot f 0.00; Nieuwe Weet van f 11.50 tot f 13.00; Rogge van f 10.25 tot f 10.50; Biedka van f 7.30 tot f 8.40; Garn van f 7.25 tot f 8.00; Fische Haven van f 0.00 tot f 0.00; Voerhaver van f 3.00 tot f 3.30; Witte Boonen van f 0.00 tot f 0.00; Paal Boonen van f 9.00 tot f 0.00; Graauwe Erwtten van f 0.00 tot f 0.00; Groene Erwtten van f 13.50 tot f 15.00; Groene Erwtten van f 0.00 tot f 0.00; Koolzaad van f 0.00 tot f 0.00; Avelzaad van f 0.00 tot f 0.00; Klaverzaad van f 0.00 tot f 0.00; Jordappelen van f 0.40 tot f 0.40; Boter van f 0.65 tot f 0.75 het pond.

Waterscheegte te Arnhem.

Den 30 Jan. 4 El 1 Palm 0 Duim; gew. 110 P. ger. 0

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdruker